

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Sebők Imre Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Dr. Nagy Andrea Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű és a II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. április 21. napján kelt 24.G.40.757/2010/29. számú ítélete ellen a felperes részéről 30. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek fejenként 200.000 - 200.000 (kétszázezer-kétszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 760.300 (hétszázhatvanezer-háromszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes megrendelésére a ... Kft. 2007. január 1-jén kelt szerződésben vállalta a ... elnevezés alatt megvalósuló 180 lakásos lakóépület generál-kivitelezését.

A fenti munkálatok közül 110 lakás konyhabútorának leszállítására és beszerelésére a ... Kft. a ... Kft.-vel 2008. május 19-én alvállalkozói szerződést kötött; ezen szerződésre utalással az I. rendű alperes mint Beruházó kötelezettként, a ... Kft. mint Megrendelő engedményezőként, a ... Kft. mint Vállalkozó engedményesként engedményezési szerződést kötött. Az engedményezési szerződésben megállapodtak abban, hogy a Megrendelő a részére a Beruházó által fizetendő, a vállalkozási szerződés alapján őt megillető mindennemű kifizetésből

Vállalkozóra engedményezi követelésének a Vállalkozó által részére benyújtott és befogadott, lejárt esedékességű, a Megrendelő által ki nem egyenlített számlák ellenértékének megfelelő részét. Rögzítették, hogy a jelen szerződés alapján a Vállalkozó a kiegyenlítésre nem került számlák, a számlákhoz kapcsolódó teljesítésigazolás másolatának csatolásával, a számlákban megjelölt teljesítési határidőt követő napon jogosult igényét közvetlenül a beruházónál érvényesíteni.

A ... Kft. a ... Kft.-vel kötött alvállalkozói szerződésben foglaltak teljesítésére 2008 nyarán a felperessel kötött alvállalkozói szerződést, melynek alapján a 2008. augusztusi és szeptemberi munkavégzésre hivatkozással 2008 szeptemberében mindösszesen bruttó 12.336.742 forint vállalkozói díjról állított ki számlát a felperes.

A 2008. május 19-i alvállalkozói szerződés ... Kft. részéről történő teljesítéséről a ... Kft. 2008. július 29-én az első részszámla, 2008. október 2-án a második részszámla benyújtásához adott teljesítésigazolást. A ... Kft. a ... Kft. felé 2008. július 29-én állította ki az első részszámlát ... sorszámon bruttó 9.600.000 forint vállalkozói díjról - melyből 800.000 forint visszatartásra került -, a második részszámla kiállítására 2009. március 25-én ... sorszámon került sor, mely bruttó 11.871.474 forint vállalkozói díjat tartalmazott.

2008. augusztus 6-án engedményezési szerződés-tervezet készült a II. rendű alperes mint Beruházó kötelezett, a ... Kft. mint Megrendelő engedményező és a felperes mint Vállalkozó engedményes között; a szerződésben - utalva a Megrendelő és a Vállalkozó közötti 2008. augusztus 5-i alvállalkozói szerződésre - rögzítették, hogy a Megrendelő a részére a Beruházó által fizetendő, a vállalkozási szerződés alapján őt megillető mindennemű kifizetésből Vállalkozóra engedményezi követelésének a Vállalkozó által részére benyújtott és befogadott, lejárt esedékességű, a Megrendelő által ki nem egyenlített számlák ellenértékének megfelelő részét. Az okiratot az I. rendű alperes nem írta alá, azon ... szignója szerepel, aki az I. rendű alperesnél cégjegyzési, aláírási jogosultsággal nem rendelkezett, kapcsolattartási feladata volt a 2007. január 1-jei szerződés generálkivitelezőjével, a ... Kft.-vel.

2008 augusztusától kezdődően a felperes többször sürgette a szerződés aláírását a ... Kft.-nél.

A II. rendű alperes, a ... Kft., a ... Zrt. és a ... Kft. közötti, 2008. szeptember 16-i keret-megállapodás szerint a ... Kft. a fenti cégek által megvalósításra kerülő lakó- és irodaépületek konyhabútorainak kiemelt szállítója.

A Fővárosi Bíróság 2008. október 28. napján kelt, 2008. november 16-án jogerőre emelkedett végzésével a ... Kft. felszámolását elrendelte, melynek közzétételére 2009. február 4-én került sor.

2008 októberétől kezdődően a felperes többször sürgette az I. rendű alperesnél is a 2008. augusztus 6-i engedményezési szerződés aláírását, eredménytelenül; az I.

rendű alperes 2008. november 19-i levelében közölte, hogy a generálkivitelező alvállalkozójának, a ... Kft.-nek a konyhákra vonatkozó teljesítése késedelmes és hibás a levélhez csatolt hibalista szerint, tájékoztatta a felperest, hogy engedményezési megállapodásokat csak számlához tud elfogadni, mivel elfogadott teljesítés, illetve számla hiányában az engedményezés nem teljesíthető.

2008 novemberében a II. rendű alperes és a ... Kft., valamint a felperes és a ... Kft. között több levélváltás történt a konyhabútorok kapcsán; a II. rendű alperes 2008. december 18-án kelt levelében felhívta a felperest a hiányok és a hibák kijavítására, pótlására.

Az I. rendű alperes a 2007. január 1-jei szerződéstől 2009. január 16-i nyilatkozatával elállt; 2009. január 23-án a beruházás befejezésére a ... Kft.-vel kötött szerződést.

2009. május 18-án a ... Kft. a 2008. május 19-i engedményezési szerződésre és a 2008. október 2-i teljesítésigazolásra hivatkozással teljesítésre hívta fel az I. rendű alperest; 2009. május 25-i válaszlevelében az I. rendű alperes - többek között - közölte, hogy a teljesítésigazoláson az aláírása nem szerepel, az engedményezési szerződés keret-megállapodás, amelynek alapján kizárólag az I. rendű alperes által elfogadott teljesítésigazolás alapján kiállított részszámlából kerülhetett volna sor konkrét engedményezésre. A vitatott teljesítésigazolás keltét követően a ... Kft. 2008. október 31-i és 2008. november 13-i részszámlát nyújtott be, megnevezve az engedményes alvállalkozókat, ezek között a ... Kft. nem szerepelt.

2009. szeptember 29-én a ... Kft. engedményezőként, a felperes engedményesként kötött engedményezési szerződést, melyben az engedményező az ... sorszámon kelt számla alapján fennálló bruttó 11.871.474 forintos és az ... sorszámú számla alapján fennálló 800.000 forint garanciális visszatartásból származó követelését a felperesre engedményezte; a szerződésben - többek között - a 2008. május 19-i és 2008. augusztus 6-i engedményezési szerződésben foglaltakra utaltak. Rögzítették, hogy az engedményes 10.337.742 forint követelése teljesítéseként ruházta át az engedményező a saját, ... Kft.-vel szembeni követelését.

A felperes 12.771.474 forint erejéig bejelentett hitelezői igényét a ... Kft. felszámolója 2009. november 24-én kelt levelével közölten nyilvántartásba vette; a követelés visszavonása okán 2011. február 21-én a hitelezői igény törlésre került.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a Ptk. 6. §-a alapján kérte az alperesek egyetemleges marasztalását 800.000 forint és annak 2008. augusztus 29-től, valamint 11.871.474 forint és annak 2008. november 2-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére.

Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a felperes és az alperesek között vállalkozási szerződés jött létre, ezért a Ptk. 389. §-a alapján kötelezze őket

12.671.474 forint vállalkozói díj és annak 2008. november 2-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére.

Az elsődleges keresete körében előadta, hogy a felperes és a ... Kft. annak reményében nyújtott szolgáltatást az alpereseknek, hogy a 2008. augusztus 6-i engedményezési szerződés - amely garantálta volna a vállalkozói díj kifizetését - aláírásra kerül. Erre vonatkozó ígéret hiányában nem szállította volna le a saját költségén beszerezett anyagokból összeállított konyhabútorokat, így nem érte volna károsodás. Álláspontja szerint az engedményezési szerződés aláírásának ígérete a Ptk. 6. §-a szerinti kárfelelősség megállapítására alapot adó bízattási cselekménynek minősül. A bízattást igazolja, hogy a felperes többször sürgette a szerződés aláírását, az alperesek azonban nem jelezték, hogy nem értik az igényét, továbbá az okiraton ... szignója tanúsítja, hogy azt aláíratás céljából vették át a felperes törvényes képviselőjétől. Előadta, hogy ... az alperesek irodahelyiségét, infrastruktúráját jogszerűen használhatta alkalmazottként, így a felperes joggal feltételezte, hogy az engedményezési szerződés bizonyosan alá lesz írva. A több alkalommal megkísérelt aláíratás során már folyt a felperes részéről a kivitelezés, egyrészt a szűkös határidők miatt, másrészt, mivel az alperesek jelentős piaci szereplők az építőipari piacon, bízott abban, hogy szolgáltatása pénzbeli ellenértékét megkapja.

A másodlagos kereseti kérelme körében előadta, a ... Kft. ténylegesen nem generálkivitelezőként, hanem alperesek kifizetőhelyeként vett részt a kivitelezésben, így a fővállalkozói szerződéstől történő elállásig és azt követően is ténylegesen a ... irányította a kivitelezést, a valós tartalommal bíró megrendelői jogokat közvetlenül az alperesek gyakorolták. Ezt igazolja a ... Kft. és az alperesek közötti, 2008 januárjában folytatott részletes levelezés; utalt arra is, hogy a ... Kft.-t már a tervezés időszakában bevonták a munkálatokba, a kialakult kiemelt beszállítói pozícióját a négyoldalú megállapodás nem a jövőre nézve, hanem aktuálisan rögzítette. Az alperesek részéről eljárta ... és ... a ... Kft.-vel egyeztetett, a kivitelezéshez szükséges dokumentumokat nem a ... Kft.-től, hanem az alperesektől kapták meg. A ... Kft. felé történő számlázás abból adódott, hogy az alperesek a munka befejezéséhez szükséges vállalkozókat akarták kifizetni, nem a felperest. Előadta, hogy a ... Kft. kizárólag a bútorok összeszerelését végezte, így a felperes vállalta a szolgáltatás nyújtásával a nagyobb kockázatot. A ... Kft.-vel az alvállalkozói szerződés csak 2008 májusában jött létre, ezen időpontot megelőzően azonban a ... Kft. és az alperesek között részletes levelezés folyt, továbbá az alperesek nem adtak magyarázatot arra, hogy amikor a generálkivitelező levonult és az új fővállalkozó még nem lépett a helyébe, az alvállalkozók kinek dolgoztak. A fent hivatkozott kényszerű számlakibocsátás ellenére, a projekt konstrukciójának ismeretében arra vonható következtetés, hogy tényleges vállalkozási jogviszony az alperesek és a felperes, illetve a ... Kft. között jött létre, a ... Kft. csupán az alperesek meghatalmazottjává vált a projekt tényleges befejezésének időszakára.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsődleges kereseti kérelem körében vitatták Ptk. 6. §-a szerinti kárfelelősségük fennállását; a ... Kft.-től történő követelés-vásárlás ellenére a felperessel

kapcsolatba nem kerültek, így nem is bíztathatták. Álláspontjuk szerint kárfelelősséggel a ... Kft. tartozhat; a felperes megrendelője kizárólag kifizetőhelyként működött, a felperest vette fel alvállalkozóként a komplett teljesítésre. A felperes és a ... Kft. között azt követően került sor az engedményezési szerződés megkötésére, hogy utóbbi cég igényét az alperesek visszautasították. Emellett a ... Kft. az engedményezési szerződésben készfizető kezességet is vállalt, így a vállalkozói díj vele szemben érvényesíthető. Álláspontjuk szerint a Ptk. 6. §-a tényállási elemei közé az üzleti kockázat nem sorolható, sajnálatosan körbetartozás jellemzi az építőipart, a felperesnek, piaci szereplőként reálisan számolnia kell azzal, hogy az alvállalkozói láncolat alján lévők nem, vagy nem teljes mértékben jutnak a vállalkozói díjukhoz. A ... Kft. és a ... Kft. közötti szerződéses díj felét teszi ki a jelen perben felperes által érvényesíteni kívánt követelés, ebből következően a fennmaradó összeget a ... Kft. megfizette a ... Kft. részére, utóbbi pedig a felperesnek.

A másodlagos kereseti kérelem elutasítását arra hivatkozással kérték, hogy az alperesek a felperestől munkát sem szóban, sem írásban nem rendeltek meg; ... nem volt az alperesek cégjegyzésre jogosult képviselője, szerződéskötésre vonatkozó nyilatkozatot sohasem tehetett. A felperes által hivatkozott négyoldalú szerződés jövőre szóló keret-megállapodás volt, kötelezettségekkel alperesek felé nem bírt, ezen szerződéskötéskor az I. rendű alperes már évek óta működő cég volt, így nem kellett megalapítani. Előadták, hogy a ... Kft. a generálkivitelezői szerződés alapján fővállalkozó volt, a szerződésen túl a becsatolt kooperációs jegyzőkönyvek is bizonyítják tényleges munkavégzését.

Álláspontjuk szerint a felperes által hivatkozott műszaki egyeztetés a felek között jogviszonyt nem hoz létre, és a bíztatási kárigényt sem alapozza meg.

Jelezték, hogy az I. rendű alperes több alvállalkozóval kötött engedményezési keretszerződést, ennek alapján az alvállalkozók felé közvetlenül akkor fizetett, ha a teljesítés a ... Kft. részéről igazoltan megtörtént, és az egyedi engedményezési szerződések létrejöttek.

Az elsőfokú bíróság 2011. április 21. napján kelt 24.G.40.757/2010/29. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek fejenként 750.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 760.300 forint illetéket.

Az elsőfokú kereseti kérelem elutasítása körében az elsőfokú bíróság - jogesetekre történő utalás mellett - kifejtette, a felperes nem bizonyította az alperesek jogellenes, szándékos, bíztatási kár tényállását kimerítő magatartását, az ok-okozati összefüggést, illetőleg a kárt, valamint annak mértékét. Álláspontja szerint az alperesi törvényes képviselő egyértelműen cáfolta a felperes által állított alperesi szándékos magatartást, egyebekben maga a felperesi törvényes képviselő sem tudott érdemben megalapozott nyilatkozatot tenni e körben. Az alperesek vitatásával szemben a felperes a Pp. 3. § (3) bekezdésének és 164. § (1) bekezdésének megfelelően nem igazolta alperesek azon szándékos magatartását, amely a felperest olyan magatartásra indította volna önhibáján kívül, amelyből fakadóan kára keletkezett volna, emellett a szerződéses láncolatra figyelemmel a Ptk. 6. §-ára hivatkozás nem is lehet alapos.

A másodlagos kereseti kérelem elutasítása körében az elsőfokú bíróság kifejtette, a becsatolt kooperációs jegyzőkönyvek, számlák, teljesítésigazolások és engedményezési nyilatkozatok a jogviszony fennálltát támasztották alá, valamint a lefolytatott tanúbizonyítás eredménye is; az alperesi ügyvezető megerősítette a ... Kft. valós szerepét a projektben, részletesen levezette a szerződéses láncolatot, az alvállalkozói kapcsolatrendszerét. ... tanú is elismerte, hogy a ... Kft. egy alkalommal teljesítésigazolást jegyzett ellen, a számlát befogadta és faktorálásra került sor, így 6-8 millió forintos összeg a részére kifizetést nyert. Ugyan a tanú a II. rendű alperes részéről történő teljesítésre hivatkozott, de az elé tárt aláíró lap és kooperáción résztvevők vonatkozásában nem tudott arra nyilatkozni, hogy mely személy, konkrétan mely cég részéről járt el, ugyanakkor aggályos volt az előadása annak tükrében, hogy az említett okiraton és aláíróíven az I. rendű alperes neve is feltüntetésre került, akinek a részéről ... eljár.

... a tanúvallomásaiban elismerte, hogy egyik alperesnél sincs aláírási jogosultsága, feladatát az alvállalkozókkal történő egyeztetés képezte a műszaki tartalom pontosítása érdekében. Előadta, hogy a ... Kft.-nek folyamatosan pénzügyi problémái voltak, továbbá igazolta, hogy a 2008. augusztus 6-i engedményezési szerződés-tervezet elfogadására az alperes részéről nem került sor.

Megállapította az elsőfokú bíróság, a felperes nem igazolta, hogy a ... Kft.-nek az I. rendű alperessel szemben követelése állna fenn, sőt, nem vitatta, hogy felszámolási eljárásban az I. rendű alperes hitelezői igényt érvényesít. Ennek folytán a ... Kft.-nek nem állhatott fenn követelése, melyet a felperesre engedményezhetett volna, továbbá az sem nyert igazolást, hogy a ... Kft.-nek az I. rendű alperessel szemben az engedményezési keretszerződésnek megfelelően igazolt és egyedi engedményezési nyilatkozattal ellátott követelése állna fenn. Miután a ... Kft.-nek igazolt követelése a ... Kft.-vel szemben nem állt fenn, a ... Kft. és a felperes közötti engedményezésre sem kerülhetett sor. Utalt arra is, hogy a 2008. május 19-i engedményezési keretszerződés 5. pontja a kamatfizetési kötelezettséget a ... Kft.-hez telepítette, így a kereset megalapozottsága esetén sem léphetett volna fel a felperes kamatigénnyel, továbbá a II. rendű alperes nem volt a vállalkozói jogviszonynak részese, így vele szemben a felperesnek a Pp. 3. § (1) bekezdése szerinti kereshetőségi joga sem állt fenn.

Az elsőfokú bíróság a ... Kft. magatartását nem tudta jóhiszeműnek tekinteni, mert a felperessel történő engedményezésre a ... Kft. felszámolásának elrendelését követően került sor, továbbá ezen cég felé a számláját a felszámolást követően állította ki. Annak ellenére, hogy nem vitatta a felperes felé történő teljesítést, felszólítás ellenére sem teljesített a részére, ugyanakkor a per iratai szerint a teljesítőképessége megingott, anyagi nehézségei voltak, arra hivatkozással tagadta meg a teljesítést, hogy a részére sem fizetnek, emellett a 2008. május 19-i szerződésről a felperesnek a teljesítéskor nem volt tudomása.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az ítélet érdemi indokolást, jogi okfejtést, a tényállás és az alkalmazandó jogszabályok összevetésével kialakult jogi érvelést, álláspontot nélkülöz, hiányos

annyiban, hogy nem indokolja, miért fogadta el az alperesi bizonyítékokat valóknak, és miért mellőzte a felperes bizonyítékait.

Sérelmezte, az elsőfokú bíróság anélkül hivatkozott az ítéletében jogesetekre, hogy kifejtette volna, azok miért támasztják alá a kereset elutasítását; figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes kifejezetten annak megállapítását kérte, hogy a felek között írásbeliséget nem igénylő megállapodás jött létre, nem azt állította, hogy a felek csupán tárgyaltak. Nem adta indokát annak, hogy a kár, a károsult magatartása és a másik személy szándékos magatartása között miért nem lát szoros oksági kapcsolatot, annak ellenére, hogy a biztatásra a felperesi ügyvezető és ... egyaránt konkrétan és egyezően nyilatkozott. A felhívott döntvényekre figyelemmel nem állapítható meg, a bíróság miért nem fogadta el a felperes azon előadását, hogy éppen az alperesek magatartása teremtett számára a szokásos üzleti kockázatnál hátrányosabb helyzetet; a jogesetek a keresetnek való helyt adást éppen úgy megalapozhatnák, mint az elutasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az alperesi teljesítés megtörténtét a ... Kft.-vel fennállt engedményezési jogviszonyból vezeti le, holott a felperes éppen azt kérte megállapítani, hogy a keretszerződésbe foglalt mögöttes helytállási kötelezettség alapján, a ... Kft. nem fizetése esetén helytállni tartoznának a vállalkozói díjért, így irreleváns, hogy az alpereseknek van-e követelésük a felszámolási eljárásban. Hiányos az ítélet indokolása abban is, hogy az alperesi képviselő miért cáfolhatta a szándékos károkozást, az ekörbeni felperesi előadást alátámasztó ... tanúvallomását és okiratokat miért hagyta figyelmen kívül, továbbá érthetetlen, hogy a felperesi képviselő tényelőadását mennyiben hiányolta, tekintve, hogy részletesen és érdemben előadta, mit ígért számára az I. rendű alperes, és milyen körülmények között próbálta a szerződés aláírására rábírní. A ... Kft. magatartásának értékelése nem képezte a per tárgyát, egyébként az érintett társaságok között az engedményezés körülményeire vonatkozóan nincs jogvita. A jogviszonyok átláthatatlanságára vonatkozó felperesi előadást az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, ugyanakkor ... tanúvallomását aggályosnak minősítette, amiért a képviseleti jogosultságokra nem tudott pontosan nyilatkozni. ... tanúvallomásának értékelése során a bíróság nem tért ki arra, hogy miért nem az alperesek terhére esik az eljárása, továbbá miért releváns a ... Kft. anyagi helyzete a jogvita elbírálása során. A felperes terhére határozatlanság nem eshet, keresetmódosításainak indoka az volt, hogy az alperesi cégcsoport következetlenül használta a cégneveket, és a képviseleti jogosultság sem volt rendezett.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását kérték, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően állapította meg, abból helytálló jogi következtetést vont le, és indokolási kötelezettségének eleget tett.

Az elsődleges kereseti kérelem körében fenntartották azon védekezésüket, az alperesek nem tanúsítottak olyan szándékos magatartást, amely a felperest alapos okkal arra indította, hogy szerződést kössön a ... Kft.-vel, továbbá a szándékuk nem irányulhatott arra, hogy a generálkivitelező alatt alvállalkozói jogviszonyban álló társaságok részére a vállalkozói díjak ne kerüljenek kifizetésre, nem volt ráhatásuk a ... Kft. esetleges teljesítéseire. Fenntartották azon álláspontjukat - az ekörbeni tényelőadásuk megisméltésével -, hogy a felperes a ... Kft. felé élhetne a Ptk. 6. §-a

szerinti igényével, továbbá megismételték az üzleti kockázat hátrányainak másik félre hárítása kizártságára alapított jogi okfejtésüket.

A másodlagos kereseti kérelem körében megismételték az elsőfokú eljárás során eseménytörténetre és szerződési láncolat létrejöttére tett ténybeli előadásait, és arra alapított jogi érvelésüket, részletesen kitérve a peres felek közötti jogviszony létrejöttének, az engedményezéssel történő követelésszerzésnek a hiányára; egyetértve az elsőfokú bíróság ... Kft. szerepének értékelése körében kifejtett álláspontjával.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértés nélkül meghozott ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla az indokolási kötelezettség elmulasztására alapított felperesi fellebbezési okfejtést, az alábbiak szerint.

A Pp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

Az ítélet írásba foglalt indokolásának kötelező eleme a tényállás megállapítása, a jogi indokolás és a bizonyítékok értékelése.

A tényállás része a pertörténet, melybe beletartozik a kereseti kérelem, illetőleg az ellenkérelem ismertetése.

A jogi indokolás az érdemi döntés valamennyi elemét érintve kiterjed az alkalmazott jogszabály megjelölésére, és annak szükség szerinti értelmezésére.

A bizonyítékok mérlegelése körében a bíróságnak indokolnia kell, hogy milyen szempontok szerint alapította a tényállást az ott megjelölt bizonyítékokra, másrészt, hogy milyen okok indokolták egy-egy bizonyíték figyelmen kívül hagyását.

Az ítélet fentiek szerinti megfelelő indokolása nem pusztán formális kötelezettség, abból vonható következtetés a tényállás megállapítására, az irányadónak vett jogszabályokra és azok helyes alkalmazására, mindezek hiányában az érdemi határozat nem bírálható felül, és az lényeges eljárásjogi szabálysértésként a Pp. 252. § (1) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére ad alapot, kivéve, ha az érdemi döntéshez szükséges adatok rendelkezésre állnak és a mulasztás az indokolás kiegészítésével orvosolható.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete annak hatályon kívül helyezésére alapot adóan nem hiányos; a fellebbezéssel támadott határozat a

Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tartalmazza a tényállást, a jogi indokolást és a bizonyítékok értékelését.

Helytálló a felperes azon fellebbezési előadása, hogy az ítélet indokolásában szereplő bírósági döntések felhívásához nem társult a bíróság részéről annak kifejtése, hogy az adott döntést mennyiben tekintette irányadónak, a jogi indokolásnak azonban az alkalmazandó jogszabályok megnevezése és nem az alkalmazásához fűződő bírósági döntések felhívása a kötelező eleme, így a mulasztás a fellebbezésben állított módon az elsőfokú bíróság terhére nem eshet.

Ugyanakkor a fellebbezésben előadottakkal szemben a bizonyítékok értékelése nem maradt el; az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményét értékelte, kitérve a rendelkezésére álló okiratok és a meghallgatott tanúk tanúvallomása, a felek törvényes képviselőinek személyes előadása tartalma ismertetésére, bizonyító ereje értékelésére.

A Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntésének érdemi alaptalanságára vonatkozó fellebbezési érvelés sem fog helyt, az alábbiak szerint.

A felperes elsődlegesen a Ptk. 6. §-a, másodlagosan a Ptk. 389. §-a alapján támasztott igényt az alperesekkel szemben; az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher helytálló, felperesre történő telepítésével vizsgálta a követelés megalapozottságát, és a lefolytatott bizonyítás eredményének okszerű, Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével vont következtetést annak bizonyítatlanságára.

Az elsődleges kereseti kérelem körében helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a megalapozott igényérvényesítéshez a Ptk. 6. §-a szerinti jogszabályi feltételek teljesülését tartozott bizonyítani; azt, hogy az alperesek szándékos magatartása indította jóhiszemű személyként alapos okkal olyan magatartásra, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte.

Az utaló magatartásért fennálló felelősség megállapításához, az azon alapuló követelés megtérítéséhez a fenti jogszabályi feltételeknek együttesen, maradéktalanul kell teljesülniük, a konjunktivitásból következően az egyik elem hiánya a továbbiak vizsgálatát szükségtelenné teszi.

A felperes szándékos alperesi magatartásként nevesítette annak ígéretét, hogy a 2008. augusztus 6-i engedményezési szerződés aláírásra kerül, állítása szerint ennek hiányában a ... Kft.-vel nem kötött volna alvállalkozói szerződést és nem teljesít, mert nem látta volna biztosítottak, hogy szolgáltatása pénzbeli ellenértékéhez hozzájut.

Ezen szándékos alperesi magatartás kétségmentes bizonyítást nem nyert; az ígéretet alátámasztó okirati bizonyíték nem állt rendelkezésre, a felperesi teljesítést megelőzően a ... Kft. és a felperes között folyt levelezés, mely - a tartalmát tekintve - legfeljebb annak igazolására alkalmas, hogy a felperes felé a ... Kft. ígérte az engedményezési szerződés alperesi aláírását. A teljesítést követő levelezésből sem vonható következtetés a szerződéskötés korábbi alperesi ígéretére, ezen állítás csak a felperes leveleiben szerepel, önmagában a válaszadás elmaradása nem

minősül alperesi elismerésnek, a 2008. november 19-i elutasítás pedig utalást sem tartalmaz arra, hogy a felek között korábban tárgyalás zajlott volna.

A felperesi előadást alátámasztó bizonyítékként az sem szolgál, hogy az engedményezési szerződés-tervezetre ... a szignóját rávezette, nevezett ugyanis a 2011. április 21-i tárgyaláson tett tanúvallomásában az okiratban foglaltak műszaki szempontú ellenőrzését állította: „Nem az aláíronál írtam alá, hanem alatta, hogy ez az elképzelés ez szerintünk megoldható, így műszakilag tettem erre nézve álláspontot, illetve elfogadó nyilatkozatot. ... ez egy háromoldalú megállapodás volt és a megrendelőnek is ezt ellenjegyeznie kellett.”

Ugyanezen a tárgyaláson a felperes ügyvezetője, ... az engedményezési szerződéssel kapcsolatos tényelőadásait a tanúval közölte, aki azokat kifejezetten vitatta, kijelentve, hogy nem tudja elfogadni a felperesi ügyvezető által elmondottakat.

Amellett, hogy ... vitatta a felperes által állított tartalmú ígéretet, egyértelműen vallott képviseleti joga hiányáról is, a tanú nyilatkozattételi jogosultsága hiányára vonatkozó előadást tett ... is, aki az alperesek cégadatai szerint a perbeli időszakban önálló cégjegyzésre jogosult törvényes képviselő volt.

... a 2011. február 22-i tárgyaláson történő személyes meghallgatása során egyértelműen vitatta, hogy a felperes által állított tartalmú ígéretet tette volna az alperesek képviseletében; az ugyanezen a tárgyaláson jelen lévő felperesi ügyvezető, ... arra a kérdésre, hogy egyeztetett-e ... úrral, azt válaszolta: „... az a válaszem, hogy levelezés kapcsán biztosan, mivel rengeteg levelet írtunk mind a ..., mind a ... Zrt.-nek. Személyesen soha nem egyeztetünk.”

... a 2011. február 22-i tárgyaláson tett tanúvallomásában a 2008. augusztus 6-i engedményezési szerződés-tervezet vonatkozásában az alábbiakat adta elő: „Ez azért született, mivel ...ékkal az volt a megállapodás, hogy ilyen szerződéseket tudunk aláírni. Ők húzták az időt, követelték, hogy minél előbb végezzük el a munkát, majd lesz aláíró, csináljuk a munkát, de az aláírás, ahogy látom, konkrétan elmaradt.”

A fentiekből következően - a fellebbezéstől eltérően - a felperes ügyvezetőjének személyes előadása és ... tanúvallomása legfeljebb annak igazolására alkalmas, hogy ...-ral tartották a kapcsolatot, azonban utóbbi személy vitató tanúvallomása okán nem nyert bizonyítást a felperes által állított tartalmú nyilatkozattétel a részéről, továbbá az sem, hogy alappal tekinthették az alperesek képviseletében nyilatkozattételre jogosult személynek.

Mindezt az elsőfokú bíróság bizonyított alperesi szándékos magatartás hiányában helytállóan döntött az elsődleges kereseti kérelem elutasításáról.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság másodlagos kereseti kérelem alaptalanságára levont jogi következtetését is.

A Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a felperest annak bizonyítása terhelte, hogy az alperesekkel a Ptk. 389. §-a szerint minősülő vállalkozási szerződést kötött, melynek teljesítése folytán az alperesek tartoznak a keresettel érvényesített pénzbeli ellenszolgáltatás teljesítésére, ezen bizonyítási kötelezettségének sem tett eleget.

A rendelkezésre álló bizonyítás eredménye alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a szerződési láncolatot akként, hogy 2007. január 1-jén az I. rendű alperes és a ... Kft. között generál-kivitelezési szerződés, ennek részleges teljesítésére a ... Kft. és a ... Kft. között alvállalkozói, utóbbi és a felperes között ugyancsak alvállalkozói szerződés jött létre.

A fentiektől eltérő jogviszonyok létrejötte, a ... Kft. tevékenysége színleltségének a megállapítására alapot adó körülményt a felperes kétségmentesen nem igazolt; ... a 2011. április 21-i tárgyaláson tett tanúvallomásában előadta, hogy amíg a ... Kft. nem esett ki a teljesítésből, addig tevékenykedett, a generál-kivitelező projekt vezetője, építésvezetője, illetőleg nagyszámban a munkavállalói a munkavégzés helyszínén jelen voltak.

Nevezett tanú feladatát képezte a generál-kivitelezővel, a tervezővel és a hatóságokkal történő kapcsolattartáson kívül az alvállalkozókkal történő egyeztetés is, a műszaki tartalmat nem csak a szerződés kötések, hanem a teljesítés folyamatában is egyeztették, a beépítést, annak ütemét, illetve a gyártással kapcsolatos dolgokat.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a megrendelő fentiek szerint megvalósuló, aktív jelenléte - melyet ... tanúvallomásán kívül a csatolt levelezés is alátámaszt - nem hozott létre közvetlen jogviszonyt az alperesek és a felperes között, arra az időre sem, amíg a generál-kivitelező személyében bekövetkező változás zajlott. Utóbbi egyébként 2009 januárjában realizálódott, ekkor a felperes már teljesített, a konyhabútorok gyártása és szállítása - a felperes által kiállított számlából kitűnően - 2008 augusztusában, szeptemberében megtörtént.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a felperes a ... Kft. felé, utóbbi a ... Kft. felé számlázott, a szerződési láncolat maradéktalan betartásával, így e körben sem érhető tetten az írásba foglalt szerződésektől történő eltérés szándéka.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak sem az elsődleges, sem a másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, mérlegeléssel fejenként bruttó 200.000 forint jogi képviselési munkadíjban került megállapításra; a felperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 760.300 forint jogorvoslati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján tartozik a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2011. október 18.

Dr. Bánki Horváth Mária s. k.,  
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,  
előadó bíró

Dr. Felker László s. k.  
bíró

A kiadmány hiteléül